

Spojrzenie w lutowe niebo 2017

„ *Gdy mróz w lutym ostro trzyma, tedy jest niedługa zima*”

Przysłowie oddaje nasze nadzieje na wczesną wiosnę, chociaż z wieloletnich obserwacji wiemy, że musimy się jednak przygotować na kaprysy tegorocznej aury. Natomiast precyzyjniej możemy coś powiedzieć o „pogodzie kosmicznej”, czyli co nas czeka w tym miesiącu na firmamencie niebieskim. Jednakowoż od samego tytułu „lutowe niebo” każdemu robi się zimno, aż przysłowiowe ciarki przechodzą po plecach. Zatem, pozostaje nam tylko ciepłe i optymistyczne spojrzenie w niebo, a karnawał w tym roku będzie długi, bowiem dopiero 1 marca będzie *Popielec*. W tym najkrótszym, często najchłodniejszym miesiącu roku, w Małopolsce przybędzie dnia ponad półtorej godziny. Przyznacie Państwo, że brzmi to bardzo optymistycznie. **Słońce**, chociaż jeszcze nadal przebywa na południowej półkuli nieba, to mimo wszystko systematycznie pnie się po *Ekliptyce* coraz wyżej i wyżej, przez co dnia nam znacząco przybywa.

W dniu pierwszego lutego, **Słońce** w Krakowie wschodzi o godz. 7.13, a zachodzi o 16.34; czyli dzień będzie trwał 9 godzin i 21 minut. Natomiast 28 lutego wschód **Słońca** nastąpi o godz. 6.25, a zachód o 17.20; zatem długość dnia wyniesie już 10 godzin i 55 minut; dzień będzie zatem dłuższy od najkrótszego dnia roku (22.XII) o 2 godz. i 50 minut. Ponadto, w sobotę 18 lutego o godz. 12.19, **Słońce** wstępuje w znak *Ryb*. Natomiast 26 lutego wystąpi obrączkowe zaćmienie **Słońca**, obserwowane w Południowej Ameryce, Afryce i Antarktyce. Ponadto, **Słońce** w tym miesiącu wykazywać będzie małą aktywność magnetyczną. Mimo tego, zawsze należy się liczyć z możliwością pojawienia grupy plam na jego tarczy, lub dziury koronalnej i towarzyszącym im nagłym wyrzutom plazmy w przestrzeń międzyplanetarną, szczególnie w pierwszym i ostatnim tygodniu lutego.

Ciemne, bezksiężycowe noce, dogodne do obserwacji astronomicznych, wystąpią na początku i końcu miesiąca, a kolejność faz **Księżycy** będzie następująca: pierwsza kwadra 4.II. o godz. 05.19, pełnia 11.II. o godz. 01.33, ostatnia kwadra 18.II. o godz. 20.33 i now 26.II. o godz. 15.58. W perygeum (najbliżej **Ziemi**) znajdzie się **Księżyc** 6.II. o godz. 15, a w apogeum (najdalej od **Ziemi**) będzie 18.II. o godz. 22. Ponadto, w nocy 10/11 lutego wystąpi półcieniowe zaćmienie Księżycy. Początek 10.II. o godz. 23.32, maksimum 11.II. o godz. 01.44 i wyjście **Księżycy** z półcienia **Ziemi** nastąpi o godz. 3.55. Zjawisko mało efektowne, trudne do zauważenia, ale dostępne do obserwacji w Polsce.

Jeśli chodzi o planety, to **Merkurego** będzie można dostrzec do połowy miesiąca, tuż przed wschodem **Słońca** nisko nad południowo - wschodnim horyzontem. Natomiast **Wenus** jako *Gwiazda Wieczorna*, przez cały miesiąc króluje swym blaskiem, nad południowo-zachodnim horyzontem, a ponadto 17.II. będzie najjaśniejsza. Do niej zbliży się **Księżyc** na odległość 10 stopni, wieczorem ostatniego lutego. Czerwony **Mars** widoczny będzie też przez cały

miesiąc na wieczornym niebie, nieco powyżej **Wenus**, goszcząc w gwiazdozbiornie Ryb. **Jowisza**, który wschodzi tuż po północy, wraz z jego gromadką księżyców, możemy obserwować przez cały miesiąc na południowo - wschodnim niebie, w gwiazdozbiornie Panny, gdzie 23 lutego zbliży się do *Spiki*, najjaśniejszej gwiazdy w tym gwiazdozbiornie na odległość 4 stopni. Natomiast bardzo późno, w drugiej połowie nocy, na granicy gwiazdozbiornów *Wężownika* i *Strzelca* dostrzeżemy **Saturna** z pierścieniami. Zaś wieczorem nisko nad południowo-zachodnim horyzontem, w gwiazdozbiornie Ryb, możemy dostrzec przez lunetę planetę **Uran**. **Neptun** goszczący w Wodniku, już w połowie lutego zniknie w promieniach zachodzącego **Słońca**, aby pojawić się nam na porannym niebie, ale dopiero w drugiej połowie marca.

Warto i należy też pamiętać, jak przystało nie tylko na miłośników astronomii, że w niedzielę 19 lutego, przypada 544 rocznica urodzin **Mikołaja Kopernika** i z tej okazji, aby te wszystkie zjawiska na niebie móc dobrze zaobserwować, można złożyć wizytę w Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym w Niepołomicach (tel. 12-281-15-61) już w sobotę, 18 lutego.

W tym miesiącu nie „przewiduje się” bogatych deszczy meteorów, chociaż 25 lutego przypada maksimum mało aktywnego roju, promieniującego z okolicy „delty” w gwiazdozbiornie Lwa. **Księżyc** w nowiu nie będzie nam przeszkadzał w ich wieczornych obserwacjach. Jak z tego widać, luty – choć krótki – to będzie dość interesujący dla miłośników obserwacji nieba.

Dysponując zaś wolną chwilą, zachęcam gorąco Państwa do wieczornych spacerów, a przy okazji spojrzmy w niebo, pamiętając jednocześnie o staropolskim przysłowiu:

„Luty, gdy wiatrów i mrozów nie daje - prowadzi rok słotny i nieurodzaje”